

[Svend Auken]

Efter det første års uddannelse indgår der en praktikperiode. Det vil sige, at de unge har mulighed for at komme ud og selv opleve arbejdslivet og, om jeg så må sige, en vekselvirkning med de kundskaber, de har indhøstet på skolerne, udvikle sig menneskeligt og fagligt. Det er det, vi kalder en erhvervmæssig grunduddannelse.

Det, der har været problemet, er, at det ikke var muligt at få praktikpladser nok. Desværre var noget af det første, undervisningsministeren gjorde, da han blev undervisningsminister, at afvikle en række af de økonomiske ordninger, der gjorde det attraktivt for arbejdsgiverne at tage lærlinge ind, med det resultat, at antallet af praktikpladser – man må ikke hænge mig op på det nøjagtige tal – blev cirka halveret i undervisningsministerens tid. Han sparede sine penge, men det var på bekostning af de unge, at det skete.

Derefter indgik vi en aftale, der skulle sikre, at de unge ikke blev ladt i stikken, at de i det mindste så fik en praktikpladskompenenserende undervisning i form af værkstedsskoler. Det er denne sidste løsning, som jeg ikke mener at undervisningsministeren har bakket særlig loyalt op. Jeg tvivler såmænd ikke på, at han har overholdt alle de tidsfrister, han selv har stillet op, men det er jo ikke det, spørgsmålet går på. Men han har bestemt ikke fået de unge til at føle, at det var en ligeværdig løsning for dem, selv om den trods alt i en nødsituation var bedre end ingenting. Og det er det, min kritik i forhold til undervisningsministeren går på.

At Fremskridtspartiet ikke er interesseret i, at man i en situation med mange unge og behov for uddannelse til de unge stiller krav til erhvervslivet, ligesom man må stille krav til det offentlige, kan ikke komme bag på mig, men vi kommer altså ikke igennem med de store arbejdsløsheds- og uddannelsesproblemer, hvis ikke alle, både erhvervslivet, det offentlige og de unge selv, er indstillet på at yde en indsats.

Lykketoft (S):

Jeg tror ikke, det kan understreges for tit, at der for Socialdemokratiet ikke er nogen modsætning mellem på den ene side den meget værdifulde stabiliseringspolitik – som vi endda overordentlig aktivt har medvirket til ved gennemførelse af skattereform og ved gennemførelse af arbejdsmarkedsbidragenes omlæg-

ning, og som fagbevægelsen meget aktivt har medvirket til, så vi har fået inflationen ned – og på den anden side en meget mere aktiv indsats for at hugge ind på den store arbejdsløshed.

Man taler så meget fra regeringens side om nødvendigheden af at holde de offentlige udgifter i ro. Det er vi ét hundrede procent enige i, men ingen kan jo påstå, at der er nogen anden væsentlig enkeltårsag til de stigende offentlige udgifter end netop den stigende arbejdsløshed. Vi får ikke has på de offentlige udgifters vækst, vi får ikke has på det store underskud, og vi når ikke frem dertil, hvor vi kan forfølge en fælles målsætning om at sænke skattetrykket, medmindre vi skaber de afgørende forudsætninger for vækst i beskæftigelsen. Det er her, vi skal koncentrere vore kræfter, og hr. Svend Auken har i sit indlæg peget på de 4 hovedpunkter, hvor Socialdemokratiet har fremlagt konkrete ideer også i denne efter-sommer.

Jeg vil godt gøre en enkelt bemærkning omkring dette med, at man skal passe på ikke at udvide, ikke engang på meget begrænsede områder, hvor der er en klar mangel på service i den offentlige sektor, f.eks. pasning af børn og gamle, fordi erhvervslivet nok får brug for arbejdskraften. Desværre har vi jo en meget stor arbejdskraftreserve – også større end den, vi noterer som arbejdsløse. Tilbagestrækningsmønsteret i de senere år har klart været påvirket af de dårlige konjunkturer og vil ændre sig, hvis konjunkturerne forbedres. På tilsvarende måde må man nok forvente, hvis erhvervslivet virkelig begyndte meget massivt at efterspørge arbejdskraft i løbet af 1990'erne, at også mange kvinder, som i dag er på deltid, ville melde sig. Det er altså ikke noget arbejdskraftrekrutteringsproblem, hvis vi sørger for, at der er ordentlige efteruddannelsesmuligheder for folk.

Men det er klart, at hovedvæksten skal ske i de private, konkurrenceudsatte erhverv, og dér er vores hovedproblem – det har regeringen jo talt meget om, og det taler regeringen meget om, men den har gjort meget lidt ved det. Vi hørte igen i går fra finansministeren og fik gentaget af statsministeren her i dag i besvarelsen af forespørgslen, at nu skal der skabes 100.000 nye arbejdspladser i de private erhverv frem til 1996, og det er jo dejligt, det vil vi meget gerne være med til at skabe de rigtige forudsætninger for. Vi tror bare ikke, at den politik, der er lagt